Liv Over Lov
Aktions- og Støttegruppe for mennesker med varige sygdomme og handicap

Resultat af dialogmøde med STAR fredag den 15/11 2019

Liv Over Lov modtog den 20/9 2019 skriftligt svar på vores åbne spørgsmål om den reviderede Rehabiliteringsplanens Forberedende Del (RFD) fra 2019. Vi var utilfredse med svaret og klagede over det. Mia Aistrup fra STAR beklagede den 30/9 2019 svaret og tilbød Liv Over Lov at afholde et fysisk møde. Dialogmødet blev afholdt hos STAR den 15/11 2019, hvor vi sammen gennemgik RFD-skabelonerne. Liv Over Lov fik nogle konkrete svar på vores skriftlige spørgsmål, og STAR efterspurgte også vores erfaringer med skabelonerne.

Præsentationsrunde af mødedeltagerne:

Fra STAR deltog:

- Mia Aistrup, teamchef i det team, som bl.a. understøtter indsatsen i kommunerne på følgende områder: Ressourceforløbsydelse, ledighedsydelse og fleksjob, regler for rehabiliteringsteam osv.
- Claus Friborg, ansat i kontoret for arbejdsliv: Sygedagpengemodtagere og jobafklaringsforløb enhed samt seniorer og de handicapkompenserende ordninger.
- Charlotte Schilder, ansat i Mias kontor og i Mias team. Kontoret hedder *"ind på arbejdsmarkedet"*.

Fra Liv Over Lov deltog:

- Ulla Enevoldsen, medlem af Daglig Ledelse. Ulla er præst til daglig, men ønsker at støtte reformramte i håb om, at Jobcentersystemet sættes under et så stort borgerpres, at det på sigt kan nedlægges og ændres fundamentalt, så de berørte borgere igen kan blive myndige i eget liv og ikke - som nu – stå mere eller mindre uden egentlig retssikkerhed.
- Jane Pihlmann, medstifter af Liv Over Lov og medlem af Daglig Ledelse. Jane fik førtidspension i juni 2019 efter, at 2 forskellige psykiatere erklærede, at sagsbehandlingen i hendes 9 år lange jobcenterforløb havde aktiveret, forværret og kronificeret en PTSD-tilstand og medført en så alvorlig forværring af hendes helbred, funktionsevne, livskvalitet og sociale liv, at Ankestyrelsen i en afgørelse i april 2019 fandt det åbenbart formålsløst at udvikle hendes arbejdsevne. NB! Jane blev tilknyttet jobcentret i 2010 pga. varige trafikulykkeskader i knæ og ryg.

Resultatet af dialogmødet

1. Er det et Folketingsflertal, der har vedtaget, at RFD skulle revideres til en standardiseret udgave? (Hvis Ja ønskes en henvisning til denne vedtagelse i Folketinget)
Ad 1: Liv Over Lov spurgte, hvorfor RFD'en er revideret til en standardiseret udgave, hvortil STAR svarede, at man har besluttet at ændre den, fordi der var gået 5 år, og at man på baggrund af de 5 års erfaringer fandt det nødvendigt at revidere RFD'en, så den giver kommunerne et bedre overblik over sagerne. STAR repræsentanterne oplyste, at det ikke er politisk vedtaget, at RFD'en skulle revideres, og der er ikke konkrete lovkrav om, at kommunerne **skal** bruge den nye RFD (2019) og heller ikke den gamle RFD (2013). RFD 2013: https://star.dk/media/1591/rehabiliteringsplanen-forberedelsesskema-doc.doc RFD 2019: https://star.dk/media/11025/den-forberedende-del-30-09-2019.pdf

Ad 1, fortsat: Liv Over Lov fik med andre ord ikke et entydigt svar på årsagerne til, at der var behov for at ændre RFD'en og heller ikke hvem, der har ansvaret for at træffe denne beslutning.

STAR repræsentanterne oplyste også, at politikernes intention med reformen af fleksjob og førtidspension er, at det er kommunen, der i den konkrete sag har ansvaret for at sikre, at alle relevante oplysninger kommer med i sagsoplysningen. De skal dermed i alle tilfælde tage konkret stilling til hvilke oplysninger, der skal indgå i den forberedende del. Dette gælder uanset om de har benyttet RFD-skabelonerne på STAR's hjemmeside eller ej.

2. Hvilke tværfaglige, evidensbaserede og politiske begrundelser ligger der bag:

2a:	***at der var brug for at revidere RFD'en til en standardiseret udgave?***
Ad 2a:	Liv Over Lov udtrykte bekymring for, at den nye RFD er standardiseret og bygget op, så der er mulighed for at trække statistikker – samt at der kan være en begrundet frygt for, at den nye RFD er et skridt i retning af, at der på sigt kan træffes afgørelser i borgernes sager ved hjælp af IT-robotter, hvilket vil underminere borgernes mulighed for at få oplyst deres sager individuelt. Begge dele afviste STAR. Liv Over Lov mener, at det er yderst problematisk, at der hverken i den gamle RFD eller i den nye bliver brugt begreberne: "*ordinært job*" - "*fleksjob*" - "*minifleksjob*" - "*løntilskudsjob som førtidspensionist* (kendt som skånejob)" eller "*førtidspension*". Liv Over Lov finder det kritisabelt, at STAR derved medvirker til, at borgerne ikke oplyses og vejledes om, at funktions- og arbejdsevnen skal vurderes i forhold til at afdække, hvor vidt borgeren kan opnå at arbejde fuldt effektivitet i et ordinært job på 37 timer om ugen, i et minifleksjob *(hvor det er et lovkrav, at jobcentre skal pege på realistiske muligheder for at udvikle arbejdsevnen)*, i et fleksjob eller om en given borger har mistet sin fulde arbejdsevne, og derfor bør have førtidspension. I den nye RFD kan borgeren ikke svare, at vedkommende pga. et meget dårligt helbred og som følge deraf en svært nedsat funktionsevne, ikke er i stand til at blive selvforsørgende på det ordinære arbejdsmarked – herunder heller ikke i et fleksjob. Lovkravene til at fastsætte en effektiv arbejdsevne hos borgerne overholder jobcentrene og tillige Ankestyrelsen ikke. Liv Over Lov mener, at dette lovkrav gælder både i forhold til fleksjob, minifleksjob og førtidspension *(skånejobmuligheden)*. På Cabi's hjemmeside *(Cabi er en selvejende institution under Beskæftigelsesministeriet)*. https://www.cabiweb.dk/temaer/nedsat-arbejdsevne/fleksjob/om-fleksjob-for-jobcentre/bevilling-af-fleksjob/ fremgår det, hvilke faktorer jobcentre og i øvrigt også Ankestyrelsen skal inddrage, når de skal fastsætte en given borgers effektive arbejdsevne, **citat**: *"Effektiv arbejdstid* *Når der er tale om fleksjob, betaler arbejdsgiver kun for det arbejde, der bliver udført. Når et fleksjob skal etableres, skal jobcentret derfor vurdere følgende:*

Ad 2a: *fortsat:*	• *Det ugentlige antal arbejdstimer* • *Skånehensynene* • *Arbejdsintensiteten i jobbet.* *En person, som har fået bevilget fleksjob, kan fx arbejde 16 timer om ugen. Men på grund af de øvrige skånehensyn, som fx muligheden for ekstra pauser eller nedsat arbejdstempo, er der tale om en nedsat arbejdsintensitet. Det betyder, at der fx kun er tale om ti effektive timer. Arbejdsgiver skal i disse tilfælde betale løn for ti timer. Er der uenighed om fastsættelsen af de effektive timer, afgøres det ved fagretlig behandling."* Liv Over Lov konkluderer, at drøftelserne under dette dagsordenspunkt åbenbarede en afgørende forskel på, hvad Liv Over Lov bidrog med af konkrete erfaringer, og så STARs antagelse om, hvad der er praksis på landets jobcentre og i Ankestyrelsen. Liv Over Lov må desværre også konkludere, at lovgiverne og beskæftigelsesministeriets administrative organer synes at arbejde i et tomrum, der ikke har forbindelse til den konkrete virkelighed, og at det udgør et alvorligt retssikkerhedsmæssigt problem for kronisk handicappede og syge medborgere. Liv Over Lov frygter, at standardiseringen af RFD'en er et styringsredskab, som begrænser borgernes mulighed for overhovedet at redegøre for egen sag, ja eget liv på en måde, der kommer den enkelte borger til gode, som jo må være lovens intention; nemlig: at loven er etableret for at hjælpe mennesker og ikke for at hindre dem i at få sagerne afklaret og oplyst til hjælp for den enkelte borger. Med den nye standardiserede RFD bliver dén manglen på retssikkerhed, som i forvejen udgør et alvorligt problem, endnu mere tydelig. Det enkelte menneske reduceres til et standardiseret, generaliseret skema, som ikke kan rumme det enkelte menneske. At man på STAR hævder, at kommunerne blot kan lade være med at bruge de 2 udgaver af RFD'erne er besynderligt. RFD'erne burde ikke forringe retssikkerheden, men derimod styrke den. Ellers kan man som borger let få en alvorlig tvivl om, hvad der egentlig er intentionen med fleksjob- og førtidspensionsreformen. Er det intentionen at begrænse den enkelte borgers mulighed for at redegøre for sin situation, så jobcentrene og Ankestyrelsen på et individuelt og konkret oplyst grundlag kan tage ordentligt stilling til borgerens sag? Eller er disse RFD'ere blevet udarbejdet for at besværliggøre og hindre, at borgeren bliver behandlet i overensstemmelse med de forhold, der har gjort, at han eller hun er havnet i den i forvejen ulykkelige situation: at skulle være tvunget til at "bevise" at man er blevet kronisk syg og/eller handicappet og har mistet en del af eller hele sin arbejdsevne?

2b:	***at der i arbejdet med at revidere skabelonen RFD ikke har været inddraget nogle af de berørte borgere f.eks. fra den Social modstandsbevægelse, der ellers ville kunne have bidraget med flere år borgererfaringer med RFD'en fra 2013?***
Ad 2b:	STAR repræsentanterne lovede at tage Liv Over Lov's kritik af RFD'en fra 2019 alvorligt i deres fremadrettede arbejde med at forbedre RFD'en. Det er Liv Over Lov's store ønske, at den bliver væsentlig mere borgerinddragende end den er nu, hvor den slet ikke hjælper borgerne med at finde ud af, hvad jobcentre og Ankestyrelsen har pligt til i forhold til loven i reformen af fleksjob og førtidspension, i reformen af sygedagpenge, i reformen af kontanthjælp m.v.
2c:	***at den reviderede RFD indeholder 8 standardiserede spørgsmål, hvor borgere ikke efterlades et felt, hvor man f.eks. kan skrive, at spørgsmålene i skemaet er irrelevante og misvisende, idet det allerede er (læge-, ergoterapeut-, fysioterapeut-, psykiater/psykolog- og socialfagligt) dokumenteret, at borgeren pga. varig kronisk sygdom og/eller handicap har en så betydelig nedsat funktionsevne, at det allerede er dokumenteret, at tilknytning til det ordinære arbejdsmarked – herunder fleksjob er udelukket.***
Ad 2c:	Liv Over Lov fastholdt, at hverken den nye RFD *(2019)* eller den gamle *(2013)* hjælper borgerne med at tage stilling til de ting, de har pligt til, da ingen af dem er udformet på baggrund af den konkrete lovgivning, men derimod på baggrund af, hvad borgerne og sagsbehandlerne føler, håber og tror - oftest i strid med sagernes faktaoplysninger. Der er opstået en retorik, der efter vores mening forsøger at manipulere den syge borger, idet sagsbehandleren – eller/og endda medfølgende skemaer *(her RFD'erne)* – ikke levner plads til noget andet end en fiktiv påstand eller forventning *(hos kommunen og Ankestyrelsen)* om, at det uanset hvad ikke kan udelukkes, at borgeren kan bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet, selvom det modsatte oftest netop er tilfældet. Hvis det besluttes, at RFD'en skal revideres igen, er det Liv Over Lovs forventning, at den bør indeholde dækkende lovrelaterede spørgsmål som f.eks. "*hvor vidt det er åbenbart formålsløst at udvikle borgernes arbejdsevne"*, jf.: • **§ 68a, stk. 1 og stk. 3 om ressourceforløb**: *"Personer, hvor det som følge af svær sygdom eller på grund af betydelige funktionsnedsættelser er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne i et ressourceforløb, er undtaget fra stk. 1."* • **§ 70, stk. 2 om minifleksjob**: *"Jobcenteret kan endvidere give tilbud om fleksjob til personer, der aktuelt har en meget begrænset arbejdsevne, hvis der er mulighed for, at deres arbejdsevne inden for en rimelig periode kan udvikles."* • **§ 70, stk. 3 om fleksjob**: "….. *Undtaget herfra er tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at gennemføre de nævnte foranstaltninger forud for visitationen."* (fra Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats)

Ad 2c: *fortsat:*	Liv Over Lov mener også, at endnu en kommende mulig revidering af RFD'en bør indeholde åbne spørgsmål *(ikke ja/nej spørgsmål)* til borgerne og sagsbehandlerne, som redegør for de intentioner, de ansvarlige partier bag reformen af fleksjob og førtidspension havde, da de vedtog reformen med virkning fra 1. januar 2013. Her kan STAR støtte sig op af Ankestyrelsens principafgørelse 58-18 af 12. december 2018.
2d:	***at den reviderede RFD indeholder spørgsmål, hvor borgere kun kan svare ja eller nej til, hvad de føler, mener og tror, og hvor der ikke er efterladt skrivefelter, hvor borgere kan citere, hvad der faktuelt er dokumenteret læge-, ergoterapeut-, fysioterapeut-, psykiater/ psykolog- og socialfagligt i deres sager?*** **(Se ovenfor Ad 2c)**
Ad 2d:	STAR repræsentanterne ønskede ikke at gå ind i konkrete enkeltsager, selvom Liv Over Lov præsenterede en række eksempler på, hvordan jobcentre og Ankestyrelsen i både år og årtier gør alt for **ikke** at afklare borgerne til fleksjob eller førtidspension. De fastholder oftest kronisk syge og handicappede medborgere arbejdsevneuafklarede baseret på offentlige ansattes personlige skøn *(tro og håb, jf. Ad 2c)* i stedet for at basere sagerne på baggrund af faktaoplysninger fra læger/speciallæger, ergoterapeuter/fysioterapeuter og psykiatere/psykologer samt på oplysninger fra socialfaglige 2. aktører og arbejdsgivere, som har beskrevet resultaterne af arbejdsprøvninger. Når autoriserede læger, speciallæger, psykologer, og fysioterapeuter/ergoterapeuter samt 2. aktører og arbejdsgivere over for jobcentret samstemmende har konkluderet, at en given borger er ude af stand til at fremmøde mere end f.eks. 6 timer om ugen på en arbejdsplads, og at denne borgers effektive arbejdsevne/tid f.eks. er max. 2 timer om ugen, er det ulovligt, når 2 enkeltpersoner i et rehabiliteringsteam på baggrund af deres personlige tro og håb på borgerens vegne gennemtrumfer, at de i sagens oplysninger ser et udviklingsperspektiv i forhold til, at borgeren bør kunne øge både sit arbejdstempo og de ugentlige antal timer i et minfleksjob. Liv Over Lov må konkludere, at en sådan fremgangsmåde i et sådant tilfælde er decideret chikanerende overfor borgeren og går imod samtlige af sagens akter. Vi redegør for disse potentielle forhold og risici flere gange, fordi vores erfaring er, at det netop er fremgangsmåden i mange sager. Sagen afklares på baggrund af offentlige ansattes personlige håb og tro *(skøn)*, hvilket er blevet meget nemmere med STARS RFD som redskab til at manipulere borgere til at blive i forestillingen om, at han/hun fortsat kan opnå tilknytning til arbejdsmarkedet, helt modsat sagens kerne/sagens akter. Liv Over Lov oplyste, at jobcentre bruger ulovlige skuffecirkulærer, idét de i både år og årtier prøver at presse borgerne op på 20-25 timers arbejde om ugen, da man så kan tjene en løn på kontanthjælpsniveau. Hvis jobcentre lykkes med dette, erklæres borgerne ulovligt for raske og for selvforsørgende samt tvinges til at søge ordinære jobs. Hør et eksempel på denne ulovlige skuffecirkulære praksis i denne video af en lydoptagelse i et jobcentermøde den 26. september 2017: https://www.youtube.com/watch?v=1-7meiGp0Us

Ad 2d: *fortsat:*	Liv Over Lov har desværre flere gange erfaret, at sagsbehandlere i Jobcenter København stadig benytter denne skuffecirkulærepraksis i 2019, selvom tidligere borgmester for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget i København Anna Mee Allerslev i et skriftligt svar til bl.a. Jane Pihlmann i oktober 2016, skrev, at der ikke er lovhjemmel til at benytte dette skuffecirkulære. Man er ifølge Anna Mee Allerslev selvforsørgende i lovens forstand, når man ikke modtager offentlig forsørgelse. At jobcentre sagsbehandler på baggrund af ulovlige skuffecirkulærer er ikke grebet ud af den blå luft. I en artikel den 18. august 2018 åbenbarede Erik Petersen, som kender systemet ud og ind - efter både at have arbejdet som socialrådgiver i mange år – og efter selv kæmpet mod systemet, bl.a., at: *"Sagsbehandlerne i kommunerne er blevet nogle "tasteaber", som kun skal tænke på at spare penge."* Læs artiklen her: https://www.avisen.dk/socialraadgiver-kommunerne-begaar-socialt-bedrageri_510838.aspx I 2018 sendte TV2 Lorry to interviews med advokater og skrev en artikel, hvor bl.a. advokat Mads Krøger Pramming udtalte: *"Vi har i dag et system, hvor sagsbehandlere i f.eks. København, Frederikssund og Gribskov Kommune er enevældige konger."* Læs artiklen og se de to TV2 Lorry interviews her: https://www.tv2lorry.dk/lorryland/haederkronet-advokat-i-oprab-sagsbehandlere-er-enevaeldige-konger Afslutningsvis vil Liv Over Lov udtrykke en alvorlig bekymring for, at revideringen af RFD'en blot er endnu et redskab fra STARs side, hvor formålet er at hjælpe med at opnå de økonomiske besparelser, aftalepartierne lagde til grund for vedtagelserne af reformerne af fleksjob og førtidspension, af sygedagpengesystemet og af kontanthjælpssystemet. Selvom aftalepartierne i årevis er blevet bombarderet med eksempler på, at kronisk syge og handicappede medborgere *(i både år og årtier)* bliver fastholdt arbejdsevneuafklarede til stor skade for dem og deres pårørende, må Liv Over Lov konkludere, at det angiveligt er langt vigtigere for aftalepartierne at opnå de økonomiske besparelser i de 3 reformer end det er at sikre, at kronisk syge og handicappede medborgere opnår en reel retssikkerhed. Som det er nu, er det sandsynligt, at de berørte borgere fortsat ender med at blive væsentlig mere syge af den sagsbehandling, de møder i jobcentrene og i Ankestyrelsen end de er/var i forvejen. I aftaleteksten om fleksjob- og førtidspensionsreformen af 30/6 2012 var aftalepartiernes mål at opnå en årlig besparelse på 1,9 milliarder kroner i 2020. https://www.bm.dk/media/6503/aftale_fop-pdf.pdf I aftaleteksten om sygedagpengereformen af 18/12 2013 var aftalepartiernes mål årligt at styrke statens finanser med 385 millioner kroner og øge beskæftigelsen med 1700 fuldtidspersoner, når reformen er fuldt indfaset. https://bm.dk/media/6493/forlig_sygedagpenge-pdf.pdf I aftaleteksten om kontanthjælpssystemet af 15/11 2015 var aftalepartiernes mål årligt at styrke statens finanser med ca. 530 millioner kroner og øge beskæftigelsen med ca. 700 fuldtidspersoner. https://bm.dk/media/6473/aftaletekst-pdf.pdf